

UDENRIGSMINISTERIET

EUROPAUDVALGET
Alm. del - bilag 734 (offentligt)

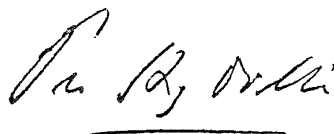
Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

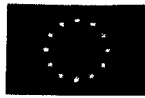
Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	400.C.2-0	EU-sekr.	18. marts 2003

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges i forbindelse med Det Europæiske Råd i Bruxelles den 20.-21. marts 2003 Rådets orienterende note vedr. status over gennemførelsen af EU's strategi for bæredygtig udvikling og iværksættelse af de forpligtelser, der blev indgået på verdenstopmødet om bæredygtig udvikling, 7103/03.

RÅDET FOR
DEN EUROPÆISKE UNION

Bruxelles, den 6. marts 2003 (12.03)
(OR. en)

7103/03

LIMITE

ENV 138
DEVGEN 26
COMER 49
WTO 25
ENER 58
TRANS 60
AGRI 60
FORETS 12
PECHE 54
ECOFIN 73
SOC 110
ONU 6

ORIENTERENDE NOTE

---

fra: generalsekretariatet
til: delegationerne

Vedr.: **Forberedelse af Det Europæiske Råds forårsmøde:**

- Status over gennemførelsen af EU's strategi for bæredygtig udvikling og iværksættelse af de forpligtelser, der blev indgået på verdensstopmødet om bæredygtig udvikling
  - = Bidrag fra Rådet
-

I bilaget til denne note følger til delegationerne teksten til ovennævnte bidrag, der blev vedtaget af Rådet (miljø) den 4. marts 2003. Det vil blive forelagt på samlingen i Rådet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 18.-19. marts 2003 som Rådets bidrag til forberedelsen af Det Europæiske Råds forårsmøde.

Forberedelse af Det Europæiske Råds forårsmøde:

- **Status over gennemførelsen af EU's strategi for bæredygtig udvikling og iværksættelse af de forpligtelser, der blev indgået på verdensstopmødet om bæredygtig udvikling**
= **Bidrag fra Rådet**

INDLEDNING

EU's strategi for bæredygtig udvikling (SDS), der blev godkendt på Det Europæiske Råds møde i Göteborg i juni 2001, supplerer Lissabon-målene for økonomisk og social fornyelse med en tredje dimension, miljøet. Det Europæiske Råd understregede ved den lejlighed behovet for at udvikle en ny tilgang til politisk beslutningstagning og gennemførelse, hvor man lægger lige stor vægt på alle den bæredygtige udviklings tre søjler og forbedrer synergien mellem dem.

Det er nu afgørende at sikre sammenhængen mellem alle EU's interne politikker og vore forpligtelser udadtil, da disse politikker har omfattende følger uden for EU, således at vi kan nå de nye mål, der er fastsat på verdensstopmødet om bæredygtig udvikling og andre lignende konferencer og topmøder, samt de eksisterende EU-mål, der rækker ud over de krav, der blev opnået global enighed om i Johannesburg.

Med henblik herpå skal de nuværende processer, strategier og instrumenter gøres mere effektive og sammenhængende, således at der kan opnås en bæredygtig udvikling i det udvidede EU og globalt, idet der tages hensyn til de tre overordnede mål, der er fastsat i erklæringen fra Johannesburg om bæredygtig udvikling; udryddelse af fattigdom, ændring af ikke-bæredygtige forbrugs- og produktionsmønstre samt beskyttelse og forvaltning af naturressourcegrundlaget for økonomisk og social udvikling.

Dette bidrag til forberedelsen af Det Europæiske Råds forårsmøde er et forsøg på at bygge på det arbejde, som Rådet har udført på baggrund af resultaterne af verdensstopmødet om bæredygtig udvikling. Det skal især supplere de konklusioner om iværksættelse af EU's strategi for bæredygtig udvikling og Johannesburg-forpligtelsernes miljødimension, som Rådet (miljø) vedtog den 17. oktober 2002.

FRA ORD TIL RESULTATER

Det henstilles til Det Europæiske Råd, at det

UDTRYKKER sin tilfredshed med de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af EU's strategi for bæredygtig udvikling, der blev lanceret i Göteborg i 2001, og samtidig erkender behovet for at styrke Lissabon-processens miljødimension, så der sikres bedre integrering af og ligevægt mellem den bæredygtige udviklings tre søjler med henblik på at gøre EU til en meget ressourceeffektiv økonomi og udnytte energien og naturressourcerne på en sådan måde, at miljøets bæreevne respekteres, især ved at afkoble økonomisk vækst fra ressourceudnyttelsen og miljøforringelsen

ERKENDER, at et udvidet og styrket EU i forbindelse med drøftelserne om Europas fremtid bør se vigtigheden af at sætte sig bæredygtig udvikling som et af sine hovedmål i erkendelse af, at integrationsprincippet er et nøgleelement, at et sundt miljø af høj kvalitet er en del af den fælleseuropæiske arv, og at alle mennesker i vor egen og i fremtidige generationer har krav på at leve i et miljø, der er godt for deres sundhed og deres kulturelle, økonomiske og fysiske velvære i harmoni med naturen

UDTRYKKER sin tilfredshed med resultaterne af verdenstopmødet om bæredygtig udvikling og GENTAGER, at EU står ved sin forpligtelse til at nå udviklingsmålene i millenniumerklæringen samt alle de mål, der blev fastsat i Johannesburg, på WTO-ministermødet i Doha og Monterrey-konferencerne om finansiering af udvikling og i forbindelse med andre større internationale begivenheder såsom "verdensfødevaretopmødet i Rom - fem år senere", samt de allerede fastsatte EU-mål, der rækker ud over de krav, der er fastsat på globalt plan

BEKRÆFTER på ny det tilsagn, der blev givet i Barcelona, om at i overensstemmelse med tilsagnet om at ville vurdere de midler og den tidsplan, der skal gøre det muligt for hver af medlemsstaterne at nå FN's målsætning om en ODA på 0,7% af BNI, forpligter hver af de medlemsstater, der endnu ikke har opfyldt målsætningen om 0,7%, sig til - som et første væsentligt skridt - inden for de næste fire år at forøge omfanget af deres ODA inden for deres respektive bevillingsprocesser, samtidig med at de øvrige medlemsstater fornyer deres bestræbelser på at holde sig på eller over målet om en ODA på 0,7%, således at der kollektivt opnås et EU-gennemsnit på 0,39% i 2006. Under hensyn til dette mål bestræber samtlige EU-medlemsstater sig under alle omstændigheder på inden for deres respektive bevillingsprocesser at nå op på en ODA på mindst 0,33% af BNI i 2006

BEKRÆFTER på ny, at EU fortsat vil deltage aktivt i de internationale bestræbelser på at fremme bæredygtig udvikling med henblik på at opnå varig fred og stabilitet, og at det vil arbejde på en integreret og resultatorienteret opfølgning af internationale konferencer og topmøder med særlig vægt på Afrika, især via Cotonou-aftalen og støtte til NEPAD

UNDERSTREGER behovet for at lade alle de nye interne og eksterne forpligtelser, der er indgået siden 2001, være omfattet af den strategi for bæredygtig udvikling, der blev vedtaget i Göteborg, og at fortsætte iværksættelsen af denne ajourførte strategi under koordinering og regelmæssigt, nøje tilsyn af Rådet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser)

MED HENBLIK HERPÅ OPFORDERER formandskabet og Kommissionen til i overensstemmelse hermed - under den generelle koordinering af Rådet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) - inden september 2003 at ajourføre og i god tid inden Det Europæiske Råds årlige forårsmøde fra og med 2004 at revidere den eksisterende "køreplan for opfølgningen af Göteborg-konklusionerne", således at den kan anvendes som et praktisk og dynamisk implementeringsinstrument, der klart angiver mål og ansvarsfordeling

NOTERER SIG, at Kommissionen hvert år fra og med 2004 vil aflægge rapport til Rådet om de fremskridt, der sker med hensyn til gennemførelsen af systemet til evaluering af indvirkningen, høring af interessenterne og handlingsplanen for "bedre og enklere lovgivningsmæssige rammer"

UNDERSTREGER nødvendigheden af at overveje nye nøglemål og tidsplaner, herunder et vejledende EU-mål på mindst 1% for den langfristede årlige forøgelse af energieffektiviteten

UNDERSTREGER behovet for bl.a. på baggrund af Rådets integrationsstrategier at udvikle overordnede fællesskabsmål for afkobling og i passende omfang sektorspecifikke afkoblingsmål, idet der tages hensyn til eventuelle regionale forskelle, som retningslinjer for de relevante sektorer i den videre udvikling og gennemførelse af Cardiff-processen og Johannesburg-forpligtelserne

OPFORDERER medlemsstaterne og Rådet til - med henblik på at styrke Cardiff-processen vedrørende integration af miljøhensyn i de sektorspecifikke politikker - at gennemføre og videreudvikle de forskellige integrationsstrategier ved hjælp af konkrete foranstaltninger og under hensyntagen til bl.a. Johannesburg-forpligtelserne og virkningerne af udvidelsen, samt til i god tid inden Det Europæiske Råds forårsmøde fra og med 2004 at forelægge konkrete resultater i forbindelse med de årlige, nationale sammenfattende rapporter om Lissabonstrategien

OPFORDERER Kommissionen til hvert år at gøre status over Cardiff-processen vedrørende miljøintegration og miljøpolitikken og aflægge rapport om resultaterne i så god tid, at disse resultater kan tages i betragtning ved forberedelsen af de kommende forårsrapporter, der skal udarbejdes fra og med 2004

ERKENDER, at det i lyset af verdenstopmødet om bæredygtig udvikling er nødvendigt at sikre sammenhæng mellem interne og eksterne politikker og forpligtelser, især i forbindelse med så vigtige områder som handel, landbrug og fiskeri, der kan bidrage effektivt til

- udnyttelse af globaliseringen, så den fremmer bæredygtig udvikling
- ændring af ikke-bæredygtige forbrugs- og produktionsmønstre
- udryddelse af fattigdommen og gennemførelse af millennium-målsætningerne
- bæredygtig forvaltning af naturressourcerne

TILSKYNDER til en reform af støtte, der har betydelige negative miljøvirkninger, og som er uforenelig med bæredygtig udvikling

BESLUTTER, at følgende foranstaltninger skal prioriteres i de næste tolv måneder:

Internt

- inden udgangen af 2003 og i forbindelse med videreudviklingen af den integrerede produktpolitik færdiggørelse af handlingsplanen om miljøteknologier, herunder vedvarende energi og energieffektiv teknologi, så planen bliver en drivkraft, der kan forbedre både konkurrenceevne, økonomisk vækst, beskæftigelse og miljøbeskyttelse. EU bør bestræbe sig på at blive internationalt førende på dette område
- øjeblikkelig forbedring af søtransportsikkerheden for at beskytte havmiljøet, herunder stillingtagen til de dertil knyttede spørgsmål om ansvar og om nødvendigt sanktioner for fuldt ud at gennemføre konklusionerne fra samlingerne i Rådet (transport og miljø) i december 2002
- vedtagelse om muligt inden udgangen af 2004 af direktivet om miljøansvar med hensyn til forebyggelse og afhjælpning af miljøskader som en konkret foranstaltning til gennemførelse af princippet om, at forureneren betaler
- hurtig udarbejdelse og gennemførelse af den nye europæiske lovgivning om kemikalier som besluttet af Det Europæiske Råd i Göteborg
- udarbejdelse af omfattende og gennemsigtige EF-regler for fair og effektiv prissætning for transportinfrastrukturer, der omfatter alle transportformer og er gennemsigtig med henblik på at gøre væksten i transporten og væksten i bruttonationalproduktet klart uafhængige af hinanden, navnlig ved at omlægge transporten fra vejtransport til jernbanetransport, transport ad vandveje og offentlig persontransport
- yderligere nedbringelse af emissionerne fra transportsektoren (specielt CO₂ og partikler)
- fuldstændig gennemførelse af al relevant EU-lovgivning om vedvarende energi, energieffektivitet og emissionsnedbringelse, især i forbindelse med transport, bygninger og apparater, så Kyoto-målene hurtigt kan blive gennemført og for at opfylde de vejledende mål for 2010 på 12% af de primære energibehov og 22% af elektricitetsbehovet. For at sikre en sådan udvikling kan medlemsstaterne opstille nationale mål for forøgelsen af andelen af vedvarende energi
- beslutning om at fremme den hurtige udvikling af Kommissionens bebudede forslag til direktiv om at kæde mekanismen for bæredygtig udvikling (CDM) og fælles gennemførelse sammen inden for rammerne af handel med emissionskvoter og påbegyndelse af arbejdet med at bringe Fællesskabet i en troværdig position med hensyn til at slå til lyd for mere stringente mål for den anden forpligtelsesperiode, og af forslag, der tager sigte på at overvåge og begrænse emissioner fra fluorinerede drivhusgasser

- passende opfølgning af vedtagelsen af et direktiv om fremme af fornyelige brændstoffer til transport for at sikre, at medlemsstaterne opstiller vejledende nationale mål for andelen af markedsførte fornyelige brændstoffer, som er i overensstemmelse med referenceværdierne på 2% i 2005 og 5,75% i 2010 af al benzin og diesel, der markedsføres til transportformål
- gennemførelse af EU's og medlemsstaternes strategier og handlingsplaner for biodiversitet samt etablering af Natura 2000-nettet og tilvejebringelse af tilstrækkelige tekniske og finansielle instrumenter og foranstaltninger til nettets fuldstændige gennemførelse og til beskyttelsen uden for Natura 2000-områder af arter, der er beskyttede i henhold til habitat- og fugledirektiverne
- styrkelse af samarbejdet mellem medlemsstaterne for at forebygge oversvømmelser ved at fastlægge de relevante midler og foranstaltninger med henblik herpå, herunder ekspertnetværk på EU-plan, under hensyntagen til vandrammedirektivet
- hurtig ratifikation og implementering af Århuskonventionen og vedtagelse af forslag til direktiv om adgang til klage og domstolsprøvelse og til et lovgivningsinstrument om, hvordan EU-institutionerne skal efterleve bestemmelserne under alle tre søjler i konventionen.

Eksternt

- sikring af en effektiv og resultatorienteret opfølgning af de nye Johannesburg-målsætninger om vand og sanitet, beskyttelse af havmiljøet, udtømte fiskebestande, samt om kemikalier og naturressourcer, herunder skove og biodiversitet
- tilskyndelse af andre parter, navnlig Den Russiske Føderation, til at ratificere Kyoto-protokollen, således at den snart kan træde i kraft
- fortsat aktiv forpligtelse på en vellykket og rettidig gennemførelse af det arbejde, der er blevet påbegyndt i henhold til Doha-udviklingsdagsordenen som bekræftet på ny på verdensstopmødet om bæredygtig udvikling, så det bliver muligt at håndtere globaliseringen på en bæredygtig og ansvarlig måde ved at skabe større markedsmuligheder navnlig for udviklingslandene og lande med overgangsøkonomi og ved at sikre integrering af handels- og udviklingsstrategier, ved at fremme anvendelsen af konsekvensvurderinger af bæredygtigheden og ved at gøre fremskridt i handels- og miljørelaterede spørgsmål
- støtte til aktioner også uden for Doha-udviklingsdagsordenen på alle niveauer og gennemførelse af fællesskabsforanstaltninger til opfølgning af EU's positive dagsorden på handelsområdet, som yderligere kan medvirke til en bæredygtig udvikling af den åbne verdensøkonomi og til at udvikle, at handel, miljø og udvikling gensidigt kommer til at understøtte hinanden, ved at arbejde for, at virksomheder skal have et socialt ansvar og et miljøansvar og kunne stilles til regnskab for deres valg, samt fremme af handel med bæredygtigt fremstillede varer og sikring af, at eksportkreditagenturerne handler på en måde, der støtter bæredygtig udvikling

- styrkelse af bæredygtig forvaltning samt miljøforvaltning på alle niveauer og styrke samhørigheden mellem disse med særlig vægt på UNEP's rolle samt de nye mandater for CSD
- initiativ til udvikling af tiårige rammeprogrammer for bæredygtigt forbrug og produktion såvel internationalt som på EU-plan og udbygning af den fælles erklæring om "vejen til vedvarende energi"
- bidrag til udryddelse af fattigdom ved at gøre udviklingspolitikken mere effektiv og sikre, at der i tide afsættes yderligere ODA-midler som besluttet af Det Europæiske Råd i Barcelona, og ved at sikre, at hensynet til bæredygtig udvikling integreres i udviklingspolitikken
- videreudvikling og gennemførelse af EU's initiativer vedrørende "water for life" og "energi som middel til udryddelse af fattigdom og fremme af bæredygtig udvikling"
- aktiv støtte til de internationale processer og indsatsen vedrørende levering af globale offentlige goder, herunder nytænkning med hensyn til finansieringskilder
- bidrag til udvikling af regionale bæredygtige udviklingsstrategier, der bygger på f.eks. de erfaringer, der er indhøstet i forbindelse med Euromed-processen
- udarbejdelse af en EU-handlingsplan vedrørende håndhævelse af lovgivningen om skove, governance og handel med henblik på at bekæmpe ulovlig skovhugst og dertil knyttet ulovlig handel.

DEN VIDERE IVÆRKSÆTTELSE AF EU'S STRATEGI FOR BÆREDYGTIG UDVIKLING

Rådet udtrykker sin tilfredshed med, at bæredygtig udvikling i Kommissionens rapport "Vælg at vokse: Viden, innovation og job i et sammenhængende samfund" behandles som et horisontalt spørgsmål, og at miljøhensyn er integreret i Kommissionens status over Lissabonstrategien. Der skal dog stadig gøres en stor indsats for at integrere Göteborg-målene om bæredygtig udvikling fuldt ud i denne strategi og sikre en mere effektiv integrering af og ligevægt mellem den bæredygtige udviklings tre søjler og de interne og eksterne dimensioner af strategien for bæredygtig udvikling.

I den forbindelse havde Rådet dog gerne set, at Kommissionens rapport indeholdt en specifik vurdering af miljøintegrationsprocessen, samt en vurdering af udvidelsesprocessens indvirkning på miljø og bæredygtig udvikling.

Rådet finder det ligesom Kommissionen betænkeligt, at de negative tendenser, som kunne iagttages da strategien for bæredygtig udvikling blev iværksat, på trods af de få fremskridt, der er sket, ikke er blevet vendt. Reformens tempo og effektivitet må og skal øges for at sikre en bæredygtig økonomisk vækst, skabelse af flere og bedre job og bevarelse af den sociale samhørighed, idet vi samtidig skal nå vore miljømål, især dem, der er indeholdt i sjette miljøhandlingsprogram, og afkoblingsmålene i strategien for bæredygtig udvikling.

En ny tilgang til politisk beslutningstagning

For at kunne gennemføre alle de reformer, der blev foreslået i Göteborg, og sikre, at alle EU's politikker gøres forenelige med bæredygtig udvikling, er det helt afgørende, at EU-institutionerne, og medlemsstaterne, alt efter tilfældet, under overholdelse af nærhedsprincippet træffer foranstaltninger til

- at forbedre sammenhængen og synergien mellem sektorpolitikkerne ved bl.a. at styrke den koordinerende rolle, som Rådet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) har på dette område
- at give en ny impuls til Cardiff-processen for integrering af miljøhensyn i Fællesskabets politikker, bl.a. ved hjælp af fælles rådssamlinger og fælles gruppemøder, når det er hensigtsmæssigt
- på grundlag af bl.a. Rådets integrationsstrategier at udarbejde overordnede afkoblingsmål for Fællesskabet og eventuelt sektorspecifikke afkoblingsmål under hensyntagen til relevante regionale forskelle, idet disse mål skal fungere som retningslinjer for den videre gennemførelse af Cardiff-processen og Johannesburg-forpligtelserne
- at gøre fuld brug af Kommissionens nye system til evaluering af indvirkningen af alle vigtige politiske initiativer med henblik på at styrke strategien for bæredygtig udvikling og i god tid fastlægge konkrete politiske retningslinjer

- at videreudvikle de miljørelaterede strukturindikatorer og forbedre deres kvalitet, således at de kommer på samme niveau som f.eks. de økonomiske indikatorer, idet behovet for at fastsætte indikatorer for bæredygtig udvikling understreges
- at fremsætte forslag vedrørende de tematiske strategier inden midtvejsrevisionen af sjette miljøhandlingsprogram med henblik på i god tid at gennemføre de prioriterede aktioner, der er fastlagt i dette program
- at færdiggøre handlingsplanen for miljøteknologier, herunder vedvarende energi og energieffektiv teknologi, inden udgangen af 2003 og gennemføre den med det mål at fjerne hindringerne for udvikling og udbredelse af sådanne teknologier, idet sjette forskningsrammeprogram udnyttes fuldt ud; yderligere at fremme passende eksportaktiviteter på dette område og sikre, at der udveksles oplysninger om bedste praksis mellem medlemsstaterne
- at reformere støtte, der har en betydelig negativ indvirkning på miljøet, og som er uforenelig med en bæredygtig udvikling, og videreudvikle og anvende økonomiske instrumenter på passende niveau med henblik på at opnå en korrekt prissætning og fjerne markedsforvridninger, og således tilskynde til bæredygtige forbrugs- og produktionsmønstre
- at træffe omgående foranstaltninger for at gøre fremskridt med hensyn til udformningen og udarbejdelsen af nationale strategier for bæredygtig udvikling og påbegynde iværksættelsen af disse strategier senest i 2005, som vedtaget på verdenstopmødet om bæredygtig udvikling
- at færdiggøre meddelelsen om integreret produktspolitik senest i 2003 under hensyntagen til miljøkrav i hele produkternes livscyklus og især fremme et tæt samarbejde mellem medlemsstaterne, erhvervslivet og arbejdsmarkedets parter
- at fortsætte gennemførelsen af handlingsplanen for bedre og enklere lovgivningsmæssige rammer, bl.a. ved at benytte rammerne for miljøaftaler på EF-plan som omhandlet i Kommissionens meddelelse, der fastsætter klare kriterier for overholdelse, tilsyn og procedurer; at foretage en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde af disse instrumenters gennemførlighed og effektivitet
- snarest muligt at vedtage og gennemføre en EF-ordning vedrørende miljøansvar for at forebygge og udbedre miljøskader
- at udvikle en tilgang, der bygger på det europæiske, fysiske og funktionelle udviklingsperspektiv, som rettesnor for fremme af territoriale og regionale partnerskaber
- hurtigt at ratificere og iværksætte Århus-konventionen og vedtage forslag til et direktiv om adgang til klage og domstolsprøvelse og til et lovgivningsinstrument om, hvordan EU-institutionerne skal efterleve bestemmelserne under alle tre søjler i konventionen.

Bekæmpelse af klimaændringer

Både EU og samtlige medlemsstater har ratificeret Kyoto-protokollen inden verdenstopmødet, og de er nået til politisk enighed om en ordning for handel med kvoter for drivhusgasemissioner. Det er vigtige første skridt i den rigtige retning. Der er dog akut behov for yderligere foranstaltninger, hvis de aftalte mål skal nås i tide, især gennem foranstaltninger på energiområdet, der også vil bidrage til at opfylde målene for klimaændringer og de forpligtelser, der blev indgået på verdenstopmødet. Med henblik herpå bør der gøres en indsats for

- at bringe Fællesskabet i en troværdig position, således at det kan gøre sig til talsmand for en international aftale om strengere reduktionsmål for Kyoto-protokollens anden forpligtelsesperiode
- at tilskynde andre parter, navnlig Den Russiske Føderation, til at ratificere Kyoto-protokollen, således at den snart kan træde i kraft
- at gennemføre det europæiske klimaændringsprogram, herunder en sammenhængende pakke af fælles og samordnede politikker og foranstaltninger, der skal supplere de nationale politikker og foranstaltninger med henblik på opfyldelsen af Kyoto-forpligtelserne
- at gennemføre følgende instrumenter fuldt ud:
  - direktiv 2001/77/EF om fremme af elektricitet produceret fra vedvarende energikilder inden for det indre marked for elektricitet, især med henblik på at nå de vejledende mål for 2010 på 12% af primærenergi behovet og 22% af elbehovet
  - direktiv 2002/91/EF om bygningers energimæssige ydeevne
  - Fællesskabets handlingsplan for større energieffektivitet, som den foreligger i Rådets konklusioner af 5. december 2000
- at sikre, at Rådet og Europa-Parlamentet
  - hurtigt når til enighed om forslaget til et flerårigt program for tiltag på energiområdet: "Intelligent Energi i Europa" (2003-2006) og om forslaget til direktiv om fremme af anvendelsen af biobrændstoffer til transport, som begge bør vedtages inden Det Europæiske Råds møde i Thessaloniki
  - gør hurtige fremskridt med forslaget til direktiv om fremme af kraftvarmeproduktion på grundlag af efterspørgsel efter nyttevarme på det indre energimarked (CHP).

Ovennævnte instrumenter bør gennemføres på en omkostningseffektiv måde, og på en sådan måde, at overlapninger undgås.

Sikring af bæredygtig transport

Kløften mellem målet om bæredygtig mobilitet og logistik og de ugunstige tendenser, der i øjeblikket kendetegner miljøpræstationen i denne sektor, giver anledning til betænkeligheder og kræver, at der gøres en yderligere indsats.

Under hensyntagen til at aktioner i transportsektoren skal supplere aktioner på andre områder som f.eks. det indre marked, regionalpolitik, miljø, energi, virksomheds- og industripolitik bør der i første omgang i transportsektoren sættes på:

- en reduktion af emissionerne (især CO₂ og partikler) fra transportsektoren med henblik på at bryde forbindelsen mellem økonomisk vækst og væksten i emissioner fra gods- og passagertransport. Med henblik herpå bør det prioriteres at fremme mere miljøvenlige/rener teknologier og forbedre sikkerheden ved transport af farlige og forurenende materialer (navnlig i forbindelse med søtransport) samt miljøpræstationen for alle transportformer
- fremme dels af mere miljøvenlige transportformer, såsom jernbane, indre vandveje og short sea shipping, dels af intermodalitet for at bidrage til overflytningen til andre transportformer, således at overbelastningen af vejnettet nedbringes, og der indføres et mere effektivt og bæredygtigt transportsystem
- fremsættelse inden 2004 af forslag til EF-regler for en fair og effektiv prissætning for transportinfrastruktur, der omfatter alle transportformer og er gennemsigtig, så det sikres, at prisen for at benytte de forskellige transportformer er i bedre overensstemmelse med de samfundsmæssige omkostninger.
- virkeliggørelse af målet om, at der snarest muligt udvikles og anvendes miljøvenlige brændstoffer.

Håndtering af truslerne mod folkesundheden

Oprettelsen af Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet og ikrafttrædelsen af den europæiske fødevarerlovgivning i 2002 er vigtige konkrete resultater på dette område. Der bør dog udfoldes alle nødvendige bestræbelser med henblik på

- at udvikle og gennemføre den nye europæiske lovgivning om kemikalier som besluttet af Det Europæiske Råd i Göteborg under hensyntagen til Johannesburg-målet for 2020 og de tilknyttede forpligtelser ifølge konklusionerne fra samlingen i Rådet (miljø) den 7. juni 2002, Göteborg-konklusionerne og Johannesburg-implementeringsplanen for kemikalier
- at gennemføre programmet ren luft i Europa ved hjælp af lovgivningsmæssige og andre konkrete foranstaltninger til beskyttelse af menneskers sundhed og miljøet

- snarest muligt at færdiggøre og gennemføre den tematiske strategi for bæredygtig anvendelse af pesticider og at vedtage revisionen af direktiv 91/414 om plantebeskyttelsesmidler

En mere ansvarlig forvaltning af naturressourcer

Miljøvirkningerne af den ikke-bæredygtige udnyttelse af naturressourcer giver stadig anledning til bekymring. Arbejdet med at opnå en mere ansvarlig forvaltning af naturressourcer og renere systemer, produktionsformer og tjenester med bedre ressourceudnyttelse bør fremskyndes. Det gælder også den tematiske strategi for bæredygtig udnyttelse og forvaltning af naturressourcer.

Med henblik herpå og især for at bidrage til at nå målene for 2010 for biodiversitet og for 2015 for fiskebestande bør der især fokuseres på

- fuldstændig gennemførelse af EU's og medlemsstaternes strategier og handlingsplaner for biodiversitet og af Fællesskabets naturbevaringsdirektiver, herunder fuldstændig oprettelse og gennemførelse af Natura 2000-nettet med bestemmelser om den nødvendige tekniske og finansielle bistand og bedre overvågning af biodiversiteten
- sikring af den størst mulige synergi mellem gennemførelsen af rammedirektivet om vand og foranstaltningerne til bevaring af biodiversitet
- beskyttelse og bevaring af havmiljøet, bl.a. ved at anvende direktivet om naturtyper sammen med EU's kommende strategi for havmiljøet og konklusionerne fra samlingen i Rådet (miljø) om dette emne samt EU's strategi om integreret kystzoneforvaltning
- hensyntagen i forbindelse med fastlæggelsen af den fremtidige udvikling af den fælles landbrugspolitik til behovet for foranstaltninger til at fremskynde integreringen af miljøaspektet i den fælles landbrugspolitik og en passende opfølgning af den reform af den fælles fiskeripolitik, som for nylig er vedtaget, til gavn for beskyttelsen af luft, jord, vand og biodiversitet, samt under hensyntagen til behovet for at fremme udviklingen i landområderne
- styrkelse af medlemsstaternes samarbejde om forebyggelse og håndtering af miljø- og naturkatastrofer
- gennemførelse af strengere forpligtelser for søtransportens miljøpræstation og sikkerhedsniveau på grundlag af Rådets seneste konklusioner og forslagene fra Kommissionen
- videreudvikling og gennemførelse af en politik for affaldsforebyggelse- og håndtering som beskrevet i 6. miljøhandlingsplan.

Den globale dimension

Rådet deler det synspunkt, som Kommissionen fremfører i sin sammenfattende rapport, at resultatet af verdenstopmødet om bæredygtig udvikling sammen med Doha-udviklingsdagsordenen og Monterreykonsensus-dokumentet om udviklingsfinansiering har opstillet rammerne for et globalt partnerskab for bæredygtig udvikling. EU vil tilstræbe en konsolidering af sin førende rolle og sikre en integreret og resultatorienteret opfølgning af de forpligtelser, der er indgået i den forbindelse.

Udnyttelse af globaliseringen, så den fremmer bæredygtig udvikling

Når landene fører sunde nationale politikker på det miljømæssige, sociale og økonomiske område, er international handel en vigtig kilde til økonomisk vækst, bæredygtig udvikling og fattigdomsbekæmpelse. I Doha blev der fastlagt en dagsorden for en ny handelsrunde med udsigt til yderligere handelsliberalisering og styrkelse af en regelbaseret ramme. Friere og mere fair handel vil virke yderligere fremmende for reformer og innovation i EU, hvilket vil understøtte Lissabon-strategien. Men derudover giver Doha også mulighed for en ansvarlig forvaltning af globaliseringen. EU er fortsat fast besluttet på, at det arbejde, der er blevet påbegyndt i henhold til Doha-udviklingsdagsordenen, skal afsluttes til tiden og med et positivt resultat, som det på ny blev bekræftet på verdenstopmødet om bæredygtig udvikling (WSSD), og vil fortsat søge at opnå bæredygtige resultater på alle fronter.

EU vil fortsætte sin aktive støtte med henblik på at opnå et positivt resultat på området global bæredygtig udvikling inden for rammerne af Doha-udviklingsdagsordenen. Doha-udviklingsdagsordenen kan støtte en global bæredygtig udvikling ved at sørge for væsentligt større muligheder for markedsadgang, også for udviklingslandene, ved at sikre integrering af handels- og udviklingsstrategierne, ved at gøre fremskridt på handels- og miljørelaterede punkter, f.eks. grænsefladerne mellem WTO og multilaterale miljøaftaler, miljømærkning og yderligere mindskelse af hindringerne for miljøgoder og -tjenester, og ved målrettet bæredygtigt finansieret teknisk bistand og kapacitetsopbygningsprogrammer.

EU bør fortsat sikre, at markedsliberaliseringen sker inden for brede lovgivningsmæssige rammer med det formål at sprede de potentielle fordele ved globaliseringen. EU vil også støtte aktioner uden for Doha-udviklingsdagsordenen på alle niveauer, hvilket yderligere kan medvirke til bæredygtig udvikling af den åbne verdensøkonomi og til at gøre handel, miljø og udvikling gensidigt understøttende. EU agter at følge op på sine WSSD-mål for handel.

Med afsæt heri vil EU arbejde for: øget socialt og miljømæssigt ansvar i såvel europæiske som internationale virksomheder; fremme af bæredygtig og fair handel, navnlig ved udvikling af incitamenter til handel med bæredygtigt producerede varer, idet initiativer især bør tilgodese fair trade-produkter og økologiske produkter; tilskyndelse til reform af subsidieordninger, der har betydelige negative miljøvirkninger og er uforenelige med en bæredygtig udvikling; fremme af eksportkreditter, der er forenelige med en bæredygtig udvikling; fremme af en miljømæssigt og socialt ansvarlig investerings- og virksomhedspraksis; styrkelse af bæredygtighedsdimensionen i bilaterale og regionale aftaler; fremme af bæredygtighedsvurderinger; forøgelse af midlerne til integreret teknisk bistand og kapacitetsopbygning i udviklingslandene for at hjælpe dem med at tage udfordringen op med hensyn til bæredygtig udvikling; overvejelse af yderligere praktiske

foranstaltninger, som f.eks. "alt undtagen våben"-initiativet for at lette udviklingslandenes eksport.

Opfyldelse af Johannesburg-forpligtelserne: Fattigdomsbekæmpelse, politik for udviklingssamarbejde og gennemførelse af bistanden til tredjelande

Rådet bekræfter på ny, at udviklingspolitik er et væsentligt element i EU's forbindelser med tredjelande og klart skal sigte imod udryddelse af fattigdom, navnlig fattigdom i landdistrikter, ved at økonomiske, sociale og miljømæssige hensyn, integrering af kønsaspektet og styrkelse af god forvaltningspraksis integreres i processen for bæredygtig udvikling.

EU understreger, at Unionen fortsat er fast besluttet på at opfylde millennium-målsætningen med hensyn både til udryddelse af fattigdom og til bæredygtig udvikling. Sammenhæng mellem interne og eksterne politikker og effektivisering af EU's bistand til tredjelande vil bidrage til dette mål, idet bæredygtig udvikling og fattigdomsbekæmpelse såvel inden for som uden for Den Europæiske Union udtrykkelig indgår i EU's generelle målsætning. Den eksterne dimension af alle EU's politikker, navnlig deres synergi og samspil med udviklingssamarbejdet, bør overvåges systematisk.

EU lægger overordentlig stor vægt på princippet om partnerlandenes ejerskab og på, at disse lande tilslutter sig de principper om demokratisk og ansvarlig regeringsførelse, retssikkerhed og overholdelse af menneskerettighederne, der er nedfældet i millennium-erklæringen. De bestræbelser, som udviklingslandene selv udfolder for at opnå bæredygtig udvikling, bør støttes kraftigt. EU understreger betydningen af, at der ydes sammenhængende støtte til nationale strategier for bæredygtig udvikling og fattigdomsbekæmpelse, herunder til strategidokumenterne om fattigdomsbekæmpelse i lavindkomstlande.

I den forbindelse bakker EU kraftigt op om det nye partnerskab for Afrikas udvikling, der ses som et initiativ til at vende det afrikanske kontinents marginalisering. EU fremhæver ligeledes betydningen af Cotonou-partnerskabsaftalen mellem EU og 77 udviklingslande i Afrika, Vestindien og Stillehavet (AVS) som et eksempel på en ny type globalt partnerskab.

EU lægger også stor vægt på samarbejdet med andre regioner, bl.a. Latinamerika, Middelhavslandene og Asien, gennem geografisk afgrænsede programmer og temaprogrammer, samt gennem partnerskabsaftaler og dialogprocesser med bestemte regioner og lande.

EU's beslutning om at øge sin udviklingsbistand som bebudet på Monterrey-konferencen om finansiering af udvikling i marts 2002 er et klart signal om, at Europa lægger vægt på fortsat at være den vigtigste kilde til bistand til udviklingslandene. En effektiv gennemførelse af de mål, der blev opstillet i Monterrey og Johannesburg, afhænger i allerhøjeste grad af, hvad der udrettes på regionalt, nationalt og lokalt plan. EU er desuden overbevist om, at der kun kan mobiliseres tilstrækkelige finansielle ressourcer til gennemførelsen af resultaterne fra WSSD, hvis man udnytter de eksisterende finansieringsmuligheder og går nye veje for at indkredse andre finansieringsmuligheder, der vil kunne udnyttes. Med henblik herpå bør EU fokusere på:

- En fornyet bekræftelse af de tilsagn, der blev givet på den internationale konference om finansiering af udvikling, om at fremme et nyt partnerskab mellem udviklede lande og udviklingslande, der skal medvirke til at mobilisere nationale ressourcer, tiltrække internationale finansielle strømme, fremme international handel i overensstemmelse med den multilaterale handelsdagsorden samt fremme holdbar gældsfinansiering og lempelse af udlandsgælden.

- En fornyet bekræftelse af, at EU er fast besluttet på at opfylde de tilsagn, der blev givet på Det Europæiske Råd i Barcelona som oplæg til konferencen om finansiering af udvikling, dvs. tilsagn om:
  - kollektivt at nå op på et EU-gennemsnit for ODA på 0,39% af BNI i 2006, samtidig med at alle EU's medlemsstater bestræber sig på, at de på samme tid kan nå op på en ODA på mindst 0,33% af BNI
  - inden 2004 at iværksætte konkrete tiltag med hensyn til koordinering af politikker og harmonisering af procedurer såvel på Fællesskabets som på medlemsstaternes niveau
  - at implementere DAC's henstillinger om afbinding af bistanden til de mindst udviklede lande og fortsætte drøftelserne om yderligere afbinding af bilateral bistand
  - at forbedre udviklingslandenes handelskapacitet, bl.a. gennem støtte til handelsrelateret teknisk bistand, med henblik på at styrke deres forhandlingskapacitet i forbindelse med handelsforhandlinger; yderligere at forbedre produktionskapaciteten og træffe foranstaltninger til at imødegå hindringer på udbudssiden i udviklingslandene
  - at fremme drøftelserne vedrørende globale offentlige goder, bl.a. via en international taskforce, på en åben og gennemsigtig måde, der omfatter alle aspekter
  - yderligere at udforske helt nye finansieringskilder
  - at øge udviklingslandenes indflydelse på den internationale beslutningsproces, herunder ved at påvirke reformen af det internationale finansieringssystem
  - at styrke sammenhængen mellem FN, de internationale finansieringsorganer og WTO
  - at fortsætte bestræbelserne på at genoprette gældsberedygtigheden, især for de fattigste udviklingslande, inden for rammerne af det udvidede HIPC-initiativ.
- Rådet har i sine konklusioner fra maj 2002 besluttet sig for følgende nøgleprioriteringer for handling udadtil:

Vand

- erkendelse af, at vand er af afgørende betydning for bekæmpelse af fattigdom, bæredygtig udvikling og for realisering milleniumtopmødets udviklingsmål (MDG), idet forbindelsen mellem fødevarerikkerhed, udvikling af landdistrikterne, vandressourcer og bekæmpelse af fattigdom er væsentlig for, at man kan fremme institutionel kapacitetsopbygning, god regeringsførelse og horisontale aspekter, såsom miljø og ligestilling mellem kønnene som nøgleelementer i en forsvarlig strategi for vandforvaltning
- reaktion på den globale udfordring der ligger i, at der i stadig mere udpræget grad er knaphed på vand, og at vandressourcernes kvalitet er faldende, hvilket især er akut i udviklingslandene, således som det kom til udtryk på ferskvandskonferencen i Bonn
- fortsættelse af arbejdet med udviklingspartnerne på nationalt og regionalt plan med henblik på at tage konkrete skridt til at bidrage til at gennemføre den målsætning om adgang til drikkevand og sanitet og om integreret forvaltning af vandressourcerne, som EU lancerede i Johannesburg med vandinitiativet og EU-Afrika-partnerskabet om vand og sanitet, samt fremme af tiltag med andre partnere i Østeuropa, Kaukasus og Centralasien, Middelhavslandene og Latinamerika

- forpligtelse til at bidrage til et vellykket resultat af ministerkonferencen i Kyoto den 23.-26. marts 2003 i forbindelse med tredje Verdensvandforum, der bør vedtage konkrete tiltag til at gennemføre de aktioner, der blev foreslået i Johannesburg.

Energi

- erkendelse af, at energi er af grundlæggende betydning for udryddelse af fattigdom og for realisering af millenniumtopmødets udviklingsmål om tilstrækkelig, økonomisk overkommelig og bæredygtig energiforsyning i landområder, i områder ved og i byer og af, at EU efter lanceringen af EU's energiinitiativ for fattigdomsudryddelse og bæredygtig udvikling på verdensstopmødet om bæredygtig udvikling er forpligtet til at fortsætte dialogen med sine udviklingspartnere og andre deltagende partnere på nationalt og regionalt plan for at gennemføre efterspørgselsbaserede partnerskaber med henblik på at forbedre adgangen til energi for de fattige, støtte institutionel kapacitetsopbygning og give teknisk bistand til udviklingslandene til at fastlægge effektive energipolitikker.

Sundhed

- bekræftelse af EU's forpligtelser med hensyn til sundhed, der er af afgørende betydning for bæredygtig udvikling og økonomisk vækst, og til millenniumtopmødets udviklingsmål om nedsættelse af børnedødeligheden og barseldødeligheden, forbedret adgang til reproduktiv sundhedspleje og sundhedstjenesteydelser og til at bekæmpe HIV/AIDS og andre overførbare sygdomme samtidig med, at der tages hensyn til de stigende behov hos befolkningerne i landområderne med klar fokus på de fattigste, kvinder og børn, og på ny bekræftelse af betydningen af EU's handlingsplan og den globale fond til bekæmpelse af HIV/AIDS, malaria og tuberkulose.

Endvidere bør der i EU's aktioner fokuseres på følgende prioriteter:

- **Bæredygtige forbrugs- og produktionsmønstre**

EU er forpligtet på at fremme udviklingen af en tiårig ramme for programmer for bæredygtigt forbrug og bæredygtig produktion til støtte for regionale og nationale initiativer ved

- at støtte indførelsen af en effektiv struktur for udviklingen af denne ramme med UNEP som "forvalter" i samarbejde med andre FN-særorganisationer og internationale organisationer
- at støtte initiativer, som navnlig gavner bæredygtigt fremstillede varer såsom fair trade-produkter og biologiske produkter
- at føre an i afkoblingen af økonomisk vækst og miljøføringelse ved at udvikle sådanne programmer i EU og OECD og ved at udnytte de nye miljøteknologiers potentiale fuldt ud
- at hjælpe udviklingslandene med at gennemføre programmer for renere produktion ved hjælp af kapacitetsopbygning og teknologioverførsel
- at fremme et sæt fælles regler for måling af fremskridt med anvendelse af de bestående indikatorer og redskaber, f.eks. livscyklusanalyse og miljøkonsekvensvurdering.

EU vil ligeledes aktivt forsøge at konsolidere og udvide Johannesburg-koalitionen af lande, der vedtog den fælles erklæring om "vejen til vedvarende energi" med henblik på at fastsætte regionale og, hvor det er muligt, globale mål for at i betragtelig grad at øge den globale fordeling af vedvarende energikilder.

- **Biodiversitet og naturressourcer**

For at opnå en mere ansvarlig forvaltning af naturressourcerne, under anvendelse af økosystemtilgangen, med særlig fokus på hensyn til biodiversiteten, og idet der sikres fødevarerikkerhed, bør følgende internationale foranstaltninger på dette område prioriteres:

- fuldstændig gennemførelse af de tre mål i biodiversitetskonventionen (CBD), dvs. bevarelse og bæredygtig udnyttelse af biodiversiteten og en rimelig og retfærdig fordeling af de fordele, udnyttelsen af de genetiske ressourcer resulterer i
- fremme af anvendelsen af Bonn-retningslinjerne om genetiske ressourcer og af de retningsgivende principper for indtrængende fremmede arter
- indførelse af systemer til overvågning af biodiversiteten, bl.a. ved udvikling af indikatorer
- kraftig opfordring til alle stater om at ratificere Cartagena-protokollen om biosikkerhed for at fremskynde dens ikrafttræden og dens fuldstændige gennemførelse i praksis
- støtte til, at identificering af jordforringelse - især ørkendannelse og afskovning - bliver et nyt centralt område for den globale miljøfacilitet
- styrkelse af det internationale samarbejde om gennemførelse af internationalt aftalte aktioner til støtte af bæredygtig skovforvaltning, som f.eks. IPF/IFF's handlingsforslag, UNFF's handlingsplan og biodiversitetskonventionens udvidede arbejdsprogram for biodiversitet i skovene
- iværksættelse af effektive foranstaltninger til fremme af god forvaltning og håndhævelse af lovgivningen om skove og til bekæmpelse af ulovligt udbytte af skovprodukter og handel i forbindelse hermed samt bidrag til en international indsats i den forbindelse
- støtte til beskyttelse og bæredygtig udnyttelse af unikke skove og af biodiversiteten i områder som f.eks. Congo-bækkenet, i samarbejde med ngo'er, civilsamfundet og den private sektor og fremme af certificering af bæredygtig udnyttelse af skove på verdensplan.

- **Kemikalier**

For at nedbringe kemikaliers betydelige negative indvirkning på menneskers sundhed og miljøet til et minimum inden 2020 bør EU træffe konkrete foranstaltninger til

- at sikre, at den nye europæiske lovgivning om kemikalier og udviklingen af en strategi for international forvaltning af kemikalier gennem den internationale konference, der skal finde sted i begyndelsen af 2006, kommer til at bidrage til at nå det mål for 2020 vedrørende kemikalier, der blev fastsat i Johannesburg
- at hjælpe udviklingslandene med at øge deres kapacitet til en miljømæssigt forsvarlig forvaltning af kemikalier og farligt affald, bl.a. ved at yde dem faglig og finansiel bistand samt adgang til ajourførte oplysninger om globale reguleringsspørgsmål
- at støtte indsatsen mod kviksølv som vedtaget af UNEP's Styrelsesråd på dets 22. samling og støtte UNEP's eksekutivdirektør i på Styrelsesrådets næste samling at forelægge et sammendrag af synspunkter og valgmuligheder med henblik på yderligere aktioner mod kviksølv.

- **International styring**

EU og medlemsstaterne bør gøre en indsats for

- at styrke den internationale styring (governance) af miljøet ved for eksempel, at UNEP gøres til en FN-særorganisation med et bredt mandat i miljøspørgsmål
- at støtte en styrkelse af ECOSOC's, CSD's og UNFF's rolle og mandat og fremme synergi med UNEP for at fremme styringen af bæredygtig udvikling på alle niveauer og styrke forbindelserne med den internationale styring af miljøet
- at forbedre synergien mellem de multilaterale miljøaftaler og de relevante FN-organer og internationale organisationer som Bretton Woods-institutionerne og WTO.

- **Globale offentlige goder**

EU bør behandle spørgsmål af global offentlig interesse og dertil knyttet konceptuelt arbejde med leveringen af globale offentlige goder på en åben og gennemsigtig måde, der omfatter alle aspekter, for at fremme en bedre forståelse for disse spørgsmål, herunder spørgsmålet om udforskning af nye finansieringskilder.
